

TOP-5.3.1-16-CS1-2017-00007 A helyi identitás és kohézió erősítése Csongrádon

BESZÁMOLÓ

Közösségi karácsonyfaállítás és betlehemes műsor

Időpont: 2019. december 21. 15:00 - 18:00

Helyszín: Csongrád, Szent Rókus-templom

A résztvevők köre: közösségfejlesztők, partner szervezetek és intézmények munkatársai (Vitalitásért és Fiatalokért Egyesület, BÖLCSŐ Nagycsaládosok Egyesülete, Csemegi Károly Könyvtár és Tari László Múzeum, Csongrádi Művésztelep), belvárosi és bökényi célterületi lakosok, nem célterületi, de csongrádi lakosok. Összesen 43 fő, ebből célterületi: 25

A közösségi akció leírása:

Az utolsó részvételi fórum tanulságai és a felmerült igények alapján a közösségfejlesztők felkeresték a Zsizsik Diákszínpad vezetőjét, Ferentzi Katalint, hogy felkérjék egy régi csongrádi betlehemes játék betanítására, felelevenítésére annak érdekében, hogy a közösség számára meghittebbé, felemelőbbé tegyék az ünnepi készülődést.

A betlehemezés a középkortól egészen napjainkig szerves része a karácsonyi ünnepekörnek. A 16-17. század fordulóján kezdett elterjedni a betlehemezés népies formája, melyet a templomból kikerülve iskolai hatások értek, és erőteljesen elvilágiasodott. A néprajzi szakirodalomban betlehemes játéknak nevezett, adománygyűjtő népi színjáték központi eleme lehet a szálláskeresés, a napkeleti bölcsek utazása vagy, mint jelen esetben látni fogjuk, a pásztorok látogatása, akik az angyal biztatására indulnak el tiszteletüket tenni a kis Jézusnál. ELSZÓRTAN még az 1960-as évek tájékán is jellemző volt Csongrád környékén, hogy a betlehemző gyerekek bekopogtattak a falusi vagy tanyai házakhoz, ahol előadták ezt a körülbelül 10 perces jelenetet. A szövegeket családtagoktól, jellemzően a nagyszülőktől tanulták meg, és apáról fiúra szálltak.

A bemutatásra kiválasztott betlehemes játékot 1862-ben jegyezte le Váry Gellért piarista pap Csongrádon. Papi személy rögzítette, de mindenféle szépítés és álszemérem nélkül, abban a formában, ahogyan látta, hallotta. Váry nem csak a szövegű közlésre, de a helyi tájszólás jellegzetességeinek

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Csongrád Városi Önkormányzat
6640 Kossuth tér
e-mail: csongrad@csongrad.hu
Tel: 06-63-571-952

Konzorciumi partner: Bölcső Nagycsaládosok Csongrádi Egyesülete
6640 Csongrád, Ady Endre utca 14.
e-mail: bolcso91@gmail.com
Tel: 06-20-411-93-55

rögzítésére is törekedett. Jól ismerte a csongrádi külsőváros (vagyis a centrum) illetve a tanyavilág e-ző, enyhén í-ző csongrádi nyelvjárásfaját. A Zsizsik Diákszínpad színjátszói Szűcs Judit néprajzkutató útmutatása nyomán, korabeli tájszóval tanulták meg a szöveget.

A különleges pástorjáték betanulását a Zsizsik Diákszínpad tehát elvállalta, az értelmező szakszöveget, tartalmi felvezetést a közösségfejlesztő-néprajzkutató kidolgozta. A betlehemes előadást így egy rövid ismeretterjesztő előadás zárta keretbe.

A közösségi karácsonyfadíszítést hosszas készülődés előzte meg. A TOP 5.3.1. „Egybeköt” csapat facebook oldalán a közösségfejlesztők szavazást hirdettek meg, melyik legyen a Bökény és a Belváros karácsonyfája? A felvetett kérdésre öt ajánlat érkezett, melyek közül a belvárosi Szent Rókus-templom mellett lévő fenyőfára esett a választás. A díszítés előtti hetekben számos felajánlás érkezett, a közösség több tagja készített otthon díszeket a karácsonyfára.

Az esemény meghirdetett napján, december 21-én délután a BÖLCSŐ Nagycsaládosok Egyesülete és számos célterületi lakos hozott gyönyörű karácsonyfadíszeket a Szent Rókus-templomhoz. Többen forró teával, forralt borral kedveskedtek a közösség többi tagjának. A délután kezdődött, jéghideg, áztató eső azonban keresztelte a terveket, így a legnagyobb jóindulattal sem tudtuk a díszítést elkezdni. Második alkalommal december 23-án, hétfőn lett volna próbálkozás a dekoráció felhelyezésére, melyre számosan jelentkeztek. Az időjárás azonban ismét közbeszólt. A díszek a jövőben a Szent Rókus-templomot gazdagítják, így jövőre ismét lesz lehetőségünk a karácsonyfadíszítés kezdeményezésére. (Az elkészült díszekről a fotót lásd. a fotódokumentációban.)

Mivel a betlehemes előadás megtartására engedélyt kaptunk a Szent Rókus-templomban, 43 fő a kedvezőtlen időjárás ellenére is megjelent a helyszínen. A közösségfejlesztő-néprajzkutató kiselőadását követően felvonult a Zsizsik Diákszínpad. A körülbelül 25 perces énekes-párbeszédű műsort komoly figyelem kísérte. Az autentikus ruhában megjelenő, kezükben házilág készített betlehemi istállót hozó gyermekszínészek egy letűnt kor hangulatát idézték meg. Az előadást közös beszélgetés, forralt borozás, teázás zárta. A közösségfejlesztők a meghiúsult karácsonyfadíszítés ellenére sikeresnek, meghittnek és jól sikerültnek értékelték az évszázadi rendezvényt.

Amennyiben a projekt, vagy bármelyik kezdeményezés, ötlet felkeltette az érdeklődését, és szeretne csatlakozni a csoporthoz, vagy önkéntes segítői munkát vállalni, esetleg kérdései vannak, akkor bátran keresse fel a projekt közösségfejlesztőit, **Kunstár Juditot** és

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Csongrád Városi Önkormányzat
6640 Kossuth tér
e-mail: csongrad@csongrad.hu
Tel: 06-63-571-952

Konzorciumi partner: Bölcső Nagycsaládosok Csongrádi Egyesülete
6640 Csongrád, Ady Endre utca 14.
e-mail: bolcso91@gmail.com
Tel: 06-20-411-93-55

Fábiánné Dr. Gyöngyössy Orsolyát a **06-63-571-973** telefonszámon, vagy a kozossegfejlesztes@csongrad.hu e-mail címen.

Kelt: Csongrád, 2020. 01. 06.

Fábiánné Dr. Gyöngyössy Orsolya

Közösségfejlesztők aláírása

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE